

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2To/67/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614010144
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5614010144.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Urbanovej a sudkýň JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Evy Kyselovej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 28. októbra 2015 v Žiline, o odvolaní obžalovaného G. R. proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 3T/6/2014 zo dňa 23.3.2014, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 3T/6/2014 zo dňa 23.3.2015.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.
obžalovaného G. R., nar. XX.X.XXXX v M. G., trvale bytom
M. O. č. XX, okres M. G.

podľa § 285 písm. b) Tr. por. o s l o b o d z u j e spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, sp.zn. 1Pv 67/14/5505 zo dňa 30.4.2014, pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zák. a prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom, že:

1./ dňa 21.10.2012 v čase o 15.30 hod. na Obvodnom oddelení PZ v Lipt. Mikuláši pred povereným príslušníkom PZ v trestnej veci vedenej pod ORP-1033/OO-LM-2012 pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zákona, po tom, ako bol poučený okrem iného aj o trestnom čine krivého obvinenia podľa § 345 Tr. zákona, ktorému porozumel ako svedok uviedol, že ako prichádzal na osobnom motorovom vozidle Škoda Octavia ev. č. LM-532BZ spoločne so H. N. ku garáži č. XXXX na C. U. v M.. G. v čase okolo 21.30 hod. dňa 2.10.2012 zbadal dve osoby, pričom jedna mala na hlave kapucňu a keď zbadala prichádzať auto hneď sa dala na útek a druhá osoba sa otočila smerom na nich a videl, že táto osoba mala v ruke nejakú tyč, vtedy poznal osobu a jednalo sa o F. R. z R., ktorého poznal z videnia a ten sa rozbehol smerom ku Váhu, v úmysle privodiť jeho trestné stíhanie, v dôsledku čoho bolo povereným príslušníkom OO PZ v Lipt. Mikuláši dňa 23.11.2012 pod ORP-1033/OO-LM-2012 vznesené obvinenie osobe F. R., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bydlisko M.. G. - R. XXX/X pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona, ktorý spáchal dňa 2.10.2012 o 21.30 hod. tým, že sa pokúsil vylomiť dvere do garáže č. XXXX na ul. C. U. v M. G., hoci výsledkami vykonaného dokazovania, ako to vyplýva z uznesenia prokurátora Okresnej prokuratúry v Lipt. Mikuláši zo dňa 13.8.2013 sp. zn. 2Pv 551/12/5505-21, ktoré nadobudlo právoplatnosť 31.8.2013, ktorým bolo trestné stíhanie proti F. R., nar. XX.XX.XXXX, pre uvedený trestný čin podľa § 215 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku zastavené bolo preukázané, že obvinený F. R. sa v čase spáchania skutku objektívne nemohol nachádzať v mieste činu,

2./ dňa 28.3.2013 o 09.05 hod. na Obvodnom oddelení PZ v Lipt. Mikuláši pred povereným príslušníkom PZ v trestnej veci vedenej pod ORP-1033/OO-LM-2012 pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona po tom, ako bol poučený okrem iného aj o trestnom čine krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 Tr. zákona, ktorému porozumel ako svedok

uviedol, že ako prichádzal na osobnom motorovom vozidle Škoda Octavia ev. č. LM-532BZ spoločne so H. N. ku garáži č. XXXX na C. U. v M.. G. v čase okolo 21.30 hod. dňa 2.10.2012 zbadal dve osoby, pričom jedna mala na hlave kapucňu a keď zbadala prichádzať auto hneď sa dala na útek a druhá osoba sa otočila smerom na nich a videl, že táto osoba mala v ruke nejakú tyč, vtedy poznal osobu a jednalo sa o F. R. z R., ktorého poznal z videnia a ten sa rozbehol smerom ku Váhu, hoci výsledkami vykonaného dokazovania, ako to vyplýva z uznesenia prokurátora Okresnej prokuratúry v Lipt. Mikuláši zo dňa 13.8.2013, sp.zn. 2Pv 551/12/5505-21, ktoré nadobudlo právoplatnosť 31.8.2013, ktorým bolo trestné stíhanie proti F. R., nar. XX.XX.XXXX, pre uvedený trestný čin podľa § 215 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku zastavené, bolo preukázané, že obvinený F. R. sa v čase spáchania skutku objektívne nemohol nachádzať v mieste činu,

pretože skutok nie je trestným činom.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný G. R. uznaný vinným z prečinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zák. a z prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe ako je uvedené vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku pod bodom 1/ a 2/. Za tieto prečiny mu bol podľa § 345 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., a § 56 ods. 1, 2 Tr. zák. uložený úhrnný peňažný trest vo výmere 400,- Eur. Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, bol obžalovanému uložený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný, a to bezprostredne po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní. Podaním, ktoré bolo Okresnému súdu v Liptovskom Mikuláši doručené dňa 3.8.2015, odvolanie písomne odôvodnil. Prostredníctvom obhajcu tvrdil, že citované výroky rozsudku okresného súdu podľa jeho názoru nie sú vecne správne, nakoľko vychádzajú z nesprávneho vyhodnotenia dôkazov a z nesprávneho právneho posúdenia danej veci. Podľa odvolateľa namietané súdne rozhodnutie neobsahuje predpísané náležitosti v zmysle § 168 ods. 1 Tr. por., je nepreskúmateľné, nakoľko nereaguje na jeho obhajobu a nevysporadúva sa s ňou vo viacerých smeroch. Takýmto postupom prvostupňového súdu bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces. Okresný súd sa osobitne nevysporiadal ani s otázkou naplnenia subjektívnej stránky činu, keď ničím neodôvodnil aký motív a úmysel by ho viedli k tomu, aby poškodeného označil za osobu videnú na mieste činu. Nevyhodnotil jeho obhajobu v tom, že túto osobu vzhliadol na krátky moment, v nej spoznal osobu poškodeného, pričom súd sa nevysporiadal s tým, že mohlo ísť aj o nevedomý omyl, resp. tú okolnosť, že osoba páchatela mohla mať rovnaké alebo veľmi podobné črty tváre s poškodeným, čo úplne vylučuje zavinenie na úmyselnom trestnom čine. Prvostupňový súd ako dôkaz o spáchaní činu vyhodnotil uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2Pv 551/2012 zo dňa 13.8.2013. Predmetné uznesenie však nepotvrzuje žiadnu skutkovú okolnosť. Navyše, prokurátor pri jeho vydaní doslova poprel princíp štandardného rozhodovania orgánov prokuratúry, podľa ktorého v prípadoch, v ktorých po vykonaní dostupných dôkazov trvajú pochybnosti a do úvahy prichádza viacero verzí skutkových zistení a treba rozhodnúť o tom, ktorá z nich je pravdivá, je nevyhnutné, aby prokurátor podal obžalobu. V uvedenej veci prokurátor tak nepostupoval. Súd prvého stupňa nereagoval ani na to, že v skutočnosti jediný dôkaz, na ktorom bola postavená obžaloba je výpoveď údajne poškodeného svedka R., ktorý tvrdil, že pri garáži v Liptovskom Mikuláši dňa 2.10.2012 v čase, keď tam bol videný nebol, lebo bol v Brezne. Výpoveď tohto svedka je ale len jeho tvrdením, proti ktorému stáli dve výpovede, a to jeho výpoveď, v procesnom postavení obžalovaného, a svedka N.. Výpoveď R., že v tom čase bol v Brezne nepotvrdila ani jeho priateľka - svedkyňa I. a ani jeho kamarát - svedok C.. Odvolateľ tiež poukázal na osobu poškodeného, ktorý je nehodnovnou osobou najmä preto, že je trestne stíhaný v trestnej veci, kde vystupuje ako poškodená manželka svedka N. a tiež preto, že má niekoľko záznamov v odpise registra trestov. Poškodený je osoba, ktorá zjavne nemá problém hovoriť nepravdu, čo vyplýva z trestnej veci obžalovaného B. F., kde menil výpovede. O jeho nehodnovnosti nasvedčuje aj iná trestná vec vedená proti obžalovanému N., v ktorej vystupuje ako korunný svedok, avšak technickými dôkazmi bola jeho výpoveď vyvrátená. Záver o spáchaní žalovaných prečinov je postavený na výpovedi poškodeného R., ktorý tvrdí, že v rozhodnom čase sa nenachádzal v Liptovskom Mikuláši, ale v Brezne. Jeho tvrdenie o posedení na pizzi v Brezne nepotvrdila na hlavnom pojednávaní ani jeho priateľka - svedkyňa I., ani svedok C., ktorý je jeho kamarát. Títo odmietli k veci vypovedať z obavy, že by si svojou

výpoveďou mohli spôsobiť nebezpečenstvo trestného stíhania. Tvrdenie R., že v rozhodnom čase bol s priateľkou v Brezne je spochybnené aj zaznamenaným telefonickým hovorom medzi ním a svedkyňou I., čo dokazuje, že ak by bol v jej osobnej prítomnosti, tak by jej netelefonoval. Za situácie, keď proti sebe stoja dve skupiny dôkazov, na jednej strane jeho tvrdenie a svedka N., a na druhej strane tvrdenie poškodeného R., ktoré bolo spochybnené skutočnosťami, na ktoré poukázal v predchádzajúcom, mal prvostupňový súd postupovať v intenciách zásady in dubio pro reo. Odvolateľ ďalej uviedol, že treba poukázať i na to, že ak videl neďaleko miesta činu osobu s tvárou svedka R., táto skutočnosť ešte sama osebe nesvedčí o spáchaní trestného činu podľa § 345 a § 346 Tr. zák. On sám vo svojej výpovedi netvrdil, že by videl túto osobu páčiť dvere garáže, resp., že by ho videl vykonávať akúkoľvek aktivitu, ktorá by bola schopná naplniť znaky prečinu krádeže. Jeho výpoveď teda nie je výpoveďou o okolnosti podstatnej pre iné trestné konanie a už vôbec nie je výpoveďou, ktorá by iného usvedčovala zo spáchania trestného činu krádeže. Samotná skutočnosť a oznámenie len prítomnosti označenej osoby neďaleko miesta činu, bez popisu jej aktivity v smere naplnenia znakov trestného činu, nie je obvinením zo spáchania trestného činu, a preto nemôže byť ani krivým obvinením. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a následne danú vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, resp. aby ho sám spod obžaloby oslobodil.

Príslušný prokurátor sa k písomným dôvodom odvolania obžalovaného nevyjadril.

Na verejne zasadnutie konané o odvolaní obžalovaného sa obžalovaný G. R. neustanovil. Požiadal, aby sa verejne zasadnutie vykonalo v jeho neprítomnosti. Po splnení zákonom stanovených podmienok krajský súd konal o odvolaní obžalovaného v jeho neprítomnosti. Obhajca obžalovaného trval na dôvodoch písomne podaného odvolania i na návrhu v ňom uvedenom. Prokurátor navrhol odvolanie obžalovaného, ako nedôvodné, zamietnuť.

Krajský súd na podklade podaného odvolania, po zistení, že v predmetnej veci niet zákonného dôvodu na postup podľa § 316 Tr. por., preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Prihliadal pritom i na chyby, ktoré síce odvolaním neboli vytýkané, avšak sú takej povahy, že by mohli byť dôvodom na podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Následne zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané v zákonom stanovenej lehote, oprávneným subjektom a je dôvodné.

Krajský súd po preskúmaní predloženej veci považuje za potrebné uviesť, že prvostupňový súd v rámci procesného postupu rešpektoval základné zásady trestného konania uvedené v § 2 Tr. por., najmä zásadu zákonného trestného procesu podľa § 2 ods. 7 Tr. por., zásadu práva na obhajobu podľa § 2 ods. 9 Tr. por. a tiež zásadu rovnosti strán (kontradiktórnosti) podľa § 2 ods. 14 Tr. por. Prvostupňový súd síce v súlade so zásadou náležitého zistenia skutkového stavu podľa § 2 ods. 10 Tr. por. vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, avšak vykonané dôkazy vyhodnotil spôsobom nezodpovedajúcim zásade voľného hodnotenia dôkazov podľa § 2 ods. 12 Tr. por. Treba uviesť, že k správnym a úplným skutkovým zisteniam dôjde súd len vtedy, keď vykoná nielen všetky dosiahnuteľné dôkazy, ale ich tiež tak v jednotlivostiach, ako aj v ich súhrne správne zhodnotí. Uplatnenie zásady voľného hodnotenia dôkazov podľa § 2 ods. 12 Tr. por. je základným a nevyhnutným predpokladom pre správne, spravodlivé a zákonné rozhodnutie.

Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že súd prvého stupňa sa dôsledne neriadil citovaným zákonným ustanovením a v posudzovanej veci rozhodol nesprávne a nevysporiadal sa so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie. Treba uviesť, že okresný súd v predloženej veci nepostupoval dôsledne, najmä vo fáze hodnotenia dôkazov. Vykonané dôkazy vyhodnotil iba jednostranne, jednotlivito a nesprávne bez toho, aby dôkazy vyhodnotil aj v súhrne a vo vzájomnej súvislosti. Následne potom z takto vykonaného dokazovania vyvodil nesprávny právny záver, keď vo veci vyhlásil odsudzujúci rozsudok.

Obžalovaný G. R. sa mal konaním popísaným pod bodom 1/ napadnutého rozsudku dopustiť prečinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zák. a pod bodom 2/ prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák. Podľa obžaloby dňa 21.10.2012 potom, ako bol poučený, okrem iného aj o trestnom čine krivého obvinenia podľa § 345 Tr. zák., ako svedok uviedol, že ako prichádzal na osobnom motorovom vozidle Škoda Octavia spoločne so H. N. L. I. XXXX v M. G. v čase okolo 21.30 hod. dňa 2.10.2012 zbadal dve osoby. Jedna mala na hlave kapucňu a keď zbadala prichádzať auto, hneď sa dala

na útek. Druhá osoba sa otočila smerom na nich a videl, že mala v ruke nejakú tyč. Vtedy túto osobu opoznal, jednalo sa o F. R., ktorý sa následne rozbehol smerom k Váhu. Podľa obžaloby v dôsledku uvedeného bolo F. R. vznesené obvinenie pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák.. Následne G. R. (skutok pod bodom 2/) už po vznesení obvinenia pred povereným príslušníkom PZ dňa 28.3.2013 po poučení aj o trestnom čine podľa § 346 Tr. zák. ako svedok uviedol tie isté skutočnosti, hoci trestné stíhanie proti F. R. bolo uznesením prokurátora pre uvedený trestný čin podľa § 215 ods. 1 písm. c) Tr. por. zastavené.

Trestného činu krivého obvinenia podľa § 345 Tr. zák. sa dopustí ten, kto iného ľživo obviní z trestného činu v úmysle privodiť jeho trestné stíhanie. Objektívna stránka tohto trestného činu spočíva v ľživom obvinení inej osoby z trestného činu. Ľživo iného obviniť znamená vedome nepravdivo informovať o skutkových okolnostiach, teda o tom kde, kedy a ako má byť trestný čin spáchaný, a kto je jeho páchatelom.

V tejto súvislosti sa žiada uviesť, že slovný prejav G. R., ktorý učinil dňa 21.10.2012 v procesnom postavení svedka, keď uviedol, že videl neďaleko miesta činu dve osoby, z ktorých jedna mala v ruke tyč a v tejto osobe opoznal F. R., nebol tým slovným prejavom, ktorý by odôvodňoval záver, že bol spáchaný trestný čin, a že tento spáchala určitá osoba. Tento verbálny prejav G. R. neobsahoval žiadne konkrétne skutkové okolnosti o tom kedy, kde a ako mal byť trestný čin spáchaný. Išlo len o všeobecné podozrenie, ktoré nebolo podložené žiadnymi konkrétnymi tvrdeniami o tom, že bol spáchaný skutok, ktorý by naplňal znaky niektorého trestného činu podľa osobitnej časti Trestného zákona. Krajský súd sa v tejto časti stotožnil s obhajobným tvrdením obžalovaného, že ak videl neďaleko miesta činu osobu s tvárou svedka R., táto skutočnosť sama osebe ešte nenasvedčovala tomu, že bol spáchaný trestný čin. Správne argumentoval tým, že sám vo svojej výpovedi netvrdil, že by osoba s tvárou R. páčila dvere garáže, resp. že by videl túto osobu vykonávať akúkoľvek aktivitu, ktorá by bola schopná naplniť znaky prečinu krádeže. Samotná skutočnosť a oznámenie len o prítomnosti označenej osoby neďaleko miesta činu, bez popisu jej aktivít v smere naplnenia znakov trestného činu, nie je obvinením zo spáchania trestného činu, a preto nemôže byť ani krivým obvinením. Navyše z obsahu predloženého spisu je zistiteľné, že trestné oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný prečin nepodal obžalovaný G. R., ale dňa 3.10.2012 H. N..

S poukazom na uvedené krajský súd uzatvára, že konanie obžalovaného G. R. popísané pod bodom 1/ obžaloby prokurátora - jeho slovný prejav v procesnom postavení svedka dňa 21.10.2012 o účasti F. R. na rozhodnom mieste a v rozhodnom čase, nezakladá zákonné znaky prečinu krádeže podľa § 212 Tr. zák. Iba všeobecné podozrenie vyslovené obžalovaným G. R., bez popisu aktivít F. R., ktoré by smerovalo k naplneniu znakov trestného činu, nie je možné považovať za vedome ľživé, a teda krivé obvinenie tak, ako má na mysli ustanovenie § 345 Tr. zák.

Rovnakými úvahami sa spravoval odvolací súd i pokiaľ ide o skutok uvedený pod bodom 2/ obžaloby právne kvalifikovaný ako prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák. Tohto trestného činu sa dopustí ten, kto ako svedok v konaní pred súdom alebo v trestnom konaní pred prokurátorom alebo policajtom uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie. Objektom tohto trestného činu je záujem na správnom zistení skutkového stavu veci ako základu pre spravodlivé a zákonné rozhodnutie súdov, prokurátorov, vyšetrovateľov alebo policajných orgánov, pokiaľ vykonávajú prípravné konanie podľa Trestného poriadku. Objektívnou stránkou tohto trestného činu je uvedenie nepravdy o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie, alebo zamlčanie takejto okolnosti osobou v procesnom postavení svedka v konaní pred súdom, alebo v trestnom konaní pred prokurátorom, alebo policajtom. Krivá výpoveď sa musí týkať okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie.

Z dôkazov vykonaných pred prvostupňovým súdom bolo nepochybne preukázané, že obžalovaný G. R. bol dňa 28.3.2013 vypočutý povereným príslušníkom PZ v trestnej veci vedenej pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zák., v procesnom postavení svedka. Zo zápisnice o jeho výsluchu je zistiteľné, že okrem iného bol poučený o trestných následkoch krivého obvinenia a krivej výpovede. Rovnako ako dňa 21.10.2012 uviedol, že ako prichádzal na osobnom motorovom vozidle Škoda Octavia spoločne so H. N. ku garáži č. XXXX v M. G. v čase okolo 21.30 hod. dňa 2.10.2012 zbadal dve osoby, z ktorých jedna mala v ruke tyč a v tejto osobe opoznal F. R.. Žiadne iné konkrétne skutkové okolnosti ako svedok

neuviedol. Samotná skutočnosť a oznámenie len o prítomnosti F. R. neďaleko miesta činu, bez popisu jeho aktivít sa netýka okolností, ktoré by mali podstatný význam pre rozhodnutie.

Za takejto dôkaznej situácie krajský súd uzatvára, že skutky uvedené v obžalobe prokurátora sa síce stali, ale konanie obžalovaného G. R. popísané v tejto obžalobe nenapĺňa objektívnu stránku žalovaného prečinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zák. a prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák. Odvolacie námietky obžalovaného boli dôvodné, a preto krajský súd postupom podľa § 285 písm. b) Tr. por. ho spod obžaloby prokurátora oslobodil.

Oslobodenie obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Tr. por. sa uplatní, ak sa skutkový dej uvedený v obžalobe síce stal, avšak nenapĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu, alebo nie je trestným činom a to v dôsledku okolností vylučujúcich protiprávnosť. Nenaplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu môže spočívať v tom, že chýbajú objektívne alebo subjektívne znaky tak, ako to bolo v tejto predloženej veci.

S poukazom na uvedené krajský súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil a vo veci rozhodol sám tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.